

Nr. 36.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Májusnak 5-dik napján 1795.
esztendőben.*

Frigyes Belgyiom.

Lassan lassan érezni kezdik a' frigyes Belga tartományok a' Frantzia szabadsággal és egyenlőséggel kérkedő patrióták színes barátságának terhét. A' Groningai tartományra 10 millióból álló requisitiót vetettek, melly ellen keservesen panaszkodtak a' Hágai Karoknál és Rendeknél a' lakosok. Az Utrechti municipalitás fogságra akarta vettetni az 1787-ik esztendőben volt, előtte gyanús fő tisztviseleket; de meg nem engedte Pichegrü Generál, azt adván okúl, hogy nem lehet a' tsupa gyanúságot vétekre magyarázni. Ennekelőtte minden szövetséges tartományok felett leg hivesebbeknek lenni tartattak az Orániai házhoz a' Goldraiak; ellenben most ezeknek kül-

dötteik kiáltoznak az ellen leg többet. Az *Amsterdami Felix libertáte* nevű zsidó társaság egy promemóriát küldött a' Hágai Karokhoz és Rendekhez, mellyben először azok ellen a' Rabbik ellen panaszolkodik, a' kik ellenkeztek abban, hogy ők fegyvert foghassanak és katonáskodhassanak a' haza szolgálattyanban, 2) engedelmet kér arra, hogy a' kerelztények és a' zsidók öfzve házasodhassanak, 3.) azon esedezik, hogy vagy a' tzéhek törültessenek el, vagy pedig őket is szabad legyen azokba fel venni. Az első tzikkely az Amsterdami municipalitás, a' második a' törvényes, és a' harmadik a' közjóra ügyelő Commiszióknak vizsgálására bizatott.

April. 1 ső napján felettébb nagy zenebona vólt a' Hollandiai városokban, de kiváltképpen *Amsterdamban* és *Delftben*, holott nemcsak a' narants színű kokárdát fel rakták a' pártoskodók süvegeikre, hanem ennekfelette igen rútol bántak néhány buzgó patriotákkal. Egy *Lissen* nevű faluban, *Amsterdámhoz* nem melzize, *Daendels* Generálra rajta ütöttek, 's hajánál fogva hurtzolták. Hágában is egy hajós legény fel tévén kalapjára a' narants színű kokárdát, pártosságra ingerlette a' népet, és nem kevés követőket is talált; hanem mind ötet, mind tzimborás társait le ültették a' Frantziák, és a' nemzeti gárdisták. Ennek a' zenebonának szerzői meg fogatattak, és számokra el is készitettek az akalztó fák.

April. 3-ikán végzették el a' Hágai Karok és Rendek a' Hollandiai hadi seregeknek organisatióját; melly szerént minden Generálisok és Commandánsok kötelesek vóltak az alattok lévő legöregebb kapitányoknak a' kommandót által adni, minden stabális tisztek regementeiktöl el menni, 's szolgálattyanoktól el bútsúzni: mindazáltal olly feltétellel, hogy, ha kegyelem kenyeret akarnak nyerni, jelentsék magokat a' hadi dolgokra ügyelő commissiónál.

Nagy Britannia.

Gróf Fitzwiliamnak Dublinból lett elmenetekor felettébb sok kísérői voltak, és sokféle módon nyilatkoztatták ki elmenetelén volt bánatjokat. Most már Londonban mulat. *Gr. Carlislehez* küldött két levelei ki nyomtattak, melyekben igyekeznek magát meg igazítani, és a' történt dolgoknak okául a' ministereket tenni, a' kik eleinte nemtsak jóvá hagyták, hanem parantsolták is tselekedeteit, azután pedig ötet kárhoztatták. Egy Londoni udvari újságban olvassuk, hogy a' helyére ment vice király *Lord Camden* nemtsak nem szereti a' *Dublini* lakást, hanem már is bütsút akar hivatalyától venni.

Néhányan azt beszélik Londonban, hogy egy olly alliantzot tsinált volna a' *Londoni* udvar a' *Pétersburgi* udvarral, melly szerént az utólsóbb 40 ezer emberből, és 12 linea hajóból álló segítséget ígért az elsőnek. Az antiministeriális rész ezt az egész dolgot költött hirnek tartya. *Martinique* szigetéből számkivetésbe küldettek azok a' lakosok, a' kik fegyvert nem akartak a' *Frantziák* ellen fogni. *Tabagóból* minden *Frantziák* ki hajtattak. A' *Spanyól* gyapjú leg jobnak 's leg szebnek tartatik Európában; de mivel *Spanyól* Országban kevés manufacturák és fabrikák találtatnak, rész szerént Angliába és Hollandiába, rész szerént pedig a' *Német Birodalomba* hordatik, 's abból készítetik a' leg fainabb *Anglus* posztó. — Ennek a' *Spanyól* gyapjúnak az ára annyira meg nevedett most Angliában, hogy még akkor is, a' midön az *Anglus* és *Spanyól* nemzetek között háborúság volt, és *Dánus, Portugallus* 's más nemzetbéli hajókon hordattott oda, oltsóbb volt mint most. Ennek kiváltképen való oka az, hogy azok a' *Spanyol* kikötő helyek, a' mellyekben ennekelötte a' gyapjút venni 's hajókra rakni szokták, a' *Frantziák* birtokában vagynak; e' miatt hogyha békesség nem talál

lenni, nagyon meg nevedik az Anglus finom polztónak, az árra.

A' *Hollandiai* helytartó fejedelem egész familiájával együtt tsendesesen él, és ritkan mutatya magát közönséges helyeken. Ő is jelen volt a' *Wallisi* hertzegnek menyegzőjében. A' *Yorky* hertzeg is nagy vendégséget adott mint Feldmarsál és a' Nagy Britanniai ármádiának fő vezérje. Ismét két Hollandus biztosok mentek *Londonba*, de a' mint hallatik, most is üres válaszfal fognak hazájokba visszafiztatni.

Spanyól Ország.

A' *Salamankai* püspök, a' ki néhány hónapokkal ennekelötte a' *Kastilii* fő kórmány széknek előülőjévé tétetett, igen nagy buzgosággal, és szorgalmatossággal folytattya méltóságos hivatalyát a' mit jobbítás nélkül szükölködönek lenni tapasztal, meg jobbittya, a' visszafiztatásokat eltörli, és a' reá bizatott tárgyakat úgy intézi, hogy minden dolgainak sinór mértéke a' köz jó legyen. Nem régiben még a' közönséges tömlöztöket is meg látogatta, mindenütt jóltévő rendelkezéseket tett, és azoknak a' raboknak, a' kik érdekemek felett keményen tartattak, sorsokat megkönnyítette. Sok haszontalan hivatalokat eltörölt, és a' közönséges dolgok folyamatyának útyát meg rövidítette.

Duga d' Alcudia Spanyól fő udvari minister a' múlt *Mart.* 12-ikén egy levelet küldött a' Király nevében a' *Toledói* Érsekhez, mellyben jelentette a' közönséges kints tárnak szükségét, a' rendkívül való sok költségeket, de azt is, hogy igen kegyelmessen venné a' Felséges Király, hogyha a' *Spanyól* Érsekek, és püspökök a' templomokban lévő szükségtelen arany 's ezüst edényeket az Ország kints tárába bé küldenék. Ezen igasságos kívánságnak bé tellyesítetésére kötelesek lenni tartván magát a' nevezett Érsek, legottan min-

den megyeiben lévő klastromokhoz, káptalanokhoz, és parokiákhoz circuláris levelet küldött, 's hathatós okokkal serkengette a' kórmánya alatt lévő papságot a' köz jónak elő mozdítására.

Noha mind á Frantzia, mind az Olasz Országokból jött tudósítások bizonyították a' Madritti udvar és Párisi Convent közt szerzett békességet: még is mindazáltal most is szüntelen verbuáltatnak az új katonák, mind *Katalóniában* és *Navarrában*, mind más Spanyol tartományokban.

Frantzia Ország.

Minekutánna a' Frantzia respublika és Prussiai Király közt szerzett békesség, *April. 15-ikén* fel olvastatott volna a' Conventnek gyűlésében, némellyek azt kívánták, hogy voksoljanak reája; ellenben a' Convent minden voksolás és magyarázat nélkül meg erősítette azt következő végzése által: Minekutánna a' nemzeti gyűlés meg halgatta volna a' köz Jóra ügyelő Commisziónak jelentését, helyben hagyja 's meg erősíti *Barthelemy Ferentz* Basileában lévő követje, és a' Prussiai Király ministere *B. Hardenberg* által, *April. 5-ikén* el készítetett békességet. — Ekkor nagy tapsolás lön a' Convent palotájában, 's egynehány izben ezt kiáltozták a' jelenlévők: *Éllyen a' Frantzia respublika! Éllyen a' Prussiai Király! A' Pirenéusi Frantzia és Spanyol ármádiák közt való ellenségeskedés is meg szünt.* A' kenyérnek szüksége is el enyészni láttatik, minekutánna mind *Génuából* és *Livornóból*, mind *Tunisból* sok gabonával meg terhelt hajók mentek volna bé a' Fr. kikötő helyekbe.

A' *Nantesi* levelek beszélik, hogy mihelyt *Conclaux* Generál közelgetett a' *Stoflet* ármadiájához, leg ottan széllyel ozlottak a' *Chouánsok*, és hogy *Rennesben* nagy reménység vagyon a' *Wendei* osztálynak tökéletes tsendességéhez. *Martin* admirál, a' kinek kórmánya alatt a' *Tuloni* flottát

Hotham Aoglus admirál meg verte, számadásra vonatott.

A' leg újabbi Párisi levelek szerént *Stoflet* is meg hódolt a' Frantzia respublikának, melly ha igaz, ekként vége vagy a' *Wendei* hofzfas hadakozásnak. A' *Spanyol és Frantzia* respublika közt tökéletességre ment békességről is többé semmi kétség nem lehet. *Barthelemy* úr, *Apr.* 15-én tudósítatván arról a' Párisi köz Jóra ügyelő *Commissió*, által leg ottan tudtára adta azt a' *Báseli* tanátsnak. Az *Hessen-Kasseli* Landgróf és az *Württembergi* uralkodó hertzeg is követték a' Prus-siai Királynak példáját's vele eggyütt békességre és barátságos szövetségre léptek a' Frantzia respublikával. A' Hollandiai deputátusok is szorgalmatosan munkálodnak ezen nemzettel való szoros szövetségen. A' közelebb való Párisi újság ekként szól ezen tárgyról: "A' Batáviai respublikának néhány napokkal ide érkezett ministerei különös tekintettel és tisztelettel fogatattak elkormány székünk által. Ezek hozzá kezdetek azon nagy munkához, melly e' két nemzetet örökösen öfzve fogja kaptsolni, és már annyira vitték a' dolgot, hogy egy közülök a' meg határozott tzik-kelyekkel Hágába utazott, kinek vizsza jövedele után mingyárt tökéletességre fog menni e' két respublika közt való barátságos és commerciális békesség, melly mind a' kettőt belől virágzóvá 's hatalmassá, kívül pedig rettenetessé teszi ellen-ségei előtt. — A' *Hágai* levelek is ezt bizonyityák. Egy a' többek közt így szól: "A' mi követünk *ügymond, Blaauw* polgár, tegnap, t. i. *April.* 13-dikán Párisból ide jött, és tellyes reménységet nyújtott minékünk, hogy a' *Batáviai* respublikának szabadságát és mástól való nem függését bizonyossan meg fogja esmérni a' Fr. respublika, Ez a' követ azért jött kiváltképen ide vizsza, hogy újabb intructiókat vegyen a' nemzeti képviselőktől a' két nemzet között köttetendő alliantzra nézve."

Igy lévén a' dolog, ekként fejezi ki magát egy Párisi levél, nem meztlze nagyon a' közönséges békesség. Még a' mi leg esküttebb ellenségeink az Anglusok is meg akarnak velünk békélni. Lord *Eden* az ide jött Anglus biztosoknak egyike, leg közelebb három óráig tartó conferentziában volt a' köz Jóra ügyelő Commissióval. Minémü fundamentomon kezdték el az alkut, nem tudatik.

Noha már egynéhány Párisi írók meg lakoltak felettébb szabad pennájokért: még is mindazáltal ottan is találtatnak olyanok, a' kik világosan ki írják az igazságot. A' többi közt illy tzi-mü munkátska repdes mostan Páris városában: *Annales de la religion, pour servir a' l'histoire de l'Eglise de France, sur la fin de 18-me siecle,* az az: *A' vallásról való krónika, a' Fr. Ekklesia históriájának tudására, a' 18-ik századnak végén.* — Ebben a' munkátskában, mindjárt eleinte így szól a' szerző: „Mi úgymond bátorzkodunk az üldözésnek hív históriáját le írni. Az üldözöknek neveik, gonosságok, és dühössségek tudtokra lészzen ez által a' késői maradékoknak 's a' t.

Közönséges örömet okozott a' Fr. respublikában a' Conventnek az a' végzése, melly szerént a' meg öletett hazafiak maradékaiknak visszadatnak örökségeik, az el adattak pedig ki pótoltatnak. Egy a' Convent tagjai közül azt a' kifogást tette, hogy különbséget kellene tenni az ártatlanúl, és méltán meg öletettek maradékaik között, amazoknak jószágaik adatassanak visszamaradékaiknak, ezeké pedig ne adatassanak. — *Mathieu* erre azt mondotta, hogy így minden halálra sententziáztattaknak processusát újra meg kellene vizsgálni, e' pedig lehetetlen, és így minden különbség nélkül hajtasson végre ez a' végzés,

Német Birodalom,

Koloniából ezeket írja egy valaki *April*, 16-ikán egy *Mühlheimi* barátához: Kétség kívül hal-

lottad, hogy a' Frantziák nagy változásokat tesznek az általok el foglaltatott Német Birodalombéli tartományokban. Ugy vagyon a' dolog, már mindenütt meg vagynak az új rendelkezések; egyedül a' mi városunk hagyatott meg régi constitútiója mellett, és ebben leg kissebb változás sem lön. A' mi jelenvaló állapotunkat illeti, erről azt irhatom, hogy a' Fr. katonaság mind a' tisztek, mind a' köz emberek türhetoképen viselik magokat, a' katona meg elégszik a' maga profontyával és vizével, és noha igen sokat szenved; még is nemtsak soha nem panaszolkodik, de mindenkor víg, és minden tábori nyomorúságokat, és veszedelmeket semminek vél. Ellenben a' Frantzia Commissáriusok mind városunkat, mind környékünket felettébb nagyon nyomorgattyák, minden névvel nevezendő vagyonunkat requisitió alá vetették, a' Frantziák ellen hadakozó hatalmasságok kereskedő jobbágyaiknak portékáikat sequestrálták, és azzal biztatnak bennünket, hogy mindenekért meg fognak fizetni. *Bonnig*, *Achenig*, 's más felé vivő árnyékos sétáló helyeinken lévő, és városunk körül ültetett fákat ki vagdalták, a' múlt télen meg égették, 's egész erdőket ki pufztítottak. Kevés jót reménylhetünk a' jövődre nézve is, minthogy minden lovainkat elszedték, miveletlen maradtak szántóvető földjeink, sem zabot, sem árpát, sem más tavaszi magvat nem vethettünk, az őszi vetéseinket még zöld füveikben le étették lovaikkal. — Egvedül a' békesség, és a' Rénusi útnak fel nyittatása menthet meg bennünket a' következő veszedelemtől. Azonközben jó reménységben vagyunk, halván, hogy a' Kolóniai Választó Fejedelem szorgalmatossan foglalatoskodik hazánk békességének visszafiztatásában, és hogy e' végre *Báselbe* küldötte maga ministerjét *Belderbusch* Grófot, olly instructióval, hogy, ha meg nem egyezhetne *Barthelemyvel*, onnan Párisba utazzék, 's magával a' köz Jóra ügyelő Commissióval tractállyék.

A' mostani *Kolóniai* Frantzia Commendáns egy 25 ezretendős ifjú ember, a' ki sok szép erkölcsi tulajdonságokkal birni mondatik. Az alatta való katona őrizet 12 compánia granatérosból áll. A' Cs. K. armádiának fő kvártélyja *Heidelbergából Wisbadenbe* tétetett által, az ott kantonirozott hadi nép Moguntzia és Frankfurt környékére marsirozott. A' *Koblentzben* lévő Frantziák még most is szüntelen sántzaiknak készítésében foglalatoskodnak, egyébként tsendesen viselik magokat. *Neuvidból* iratik, hogy *Bender* Feldmarsál *Luxenburgban* meg hólt, 's helyette *Schröder* Generál commandérozza az ott lévő vitéz katona őrizetet.

Olasz Ország.

A' tengerre fekvő Olasz Orzági részekre igen sok tábori munitiót vinni mondatnak a' Frantziák, holott 50 ezer emberre tétetik a' számok. Egyetlen egy varga 180 ezer livra árrú tsizmáknak készítésére kötelezte magát.

Az Olasz Orzági Frantzia armadiánál lévő nemzeti biztosok ezt írták a' múlt Márt 19-ikén *Scheerer* Fr. vezérnek: Polgár Generál! minthogy a' hadi szerentsének jó folyamattya, és az armádiáknak batorsága a' jó hadi fenytéktől függ: ahozképest tellyes erővel igyekezni kell azt fenn tartani, és annak leg kissebb meg sértését is meg kell büntetni. Az északi armádiának szerentsétlenségei egyedül a' rossz hadi fenytékek következései vóltanak a' második ezretendei táborozásban, annak meg jobbításával győzedelmei is elkezdettek. Mindenekfelett a' hadi előjárókban kell a' törvénytelenséget meg büntetni. Sokkal méltóbb az ollvm előjáró a' büntetésre, a' ki tulajdon rossz példájával öregbíti a' rendetlenséget, mint az ő példáját követő katona. És hogy elne terjedgyenek a' rossz példák az armadiánál, szükség az első büntetéseknek rettentőknek lenni. Az illyetén rossz példáknak jövendőben lejendő el

távoztatásokra szükségesnek lenni itélték a' nemzeti képviselők a' negyedik batalionnak két tisztjeit, a' kik egy ellenség által ostromoltatott városban őrálló helyeiket el hagyták, és csak néhány napi árestomra tétettek, ezen tselekedeteikért hivatalyaikból lehányni: minekutánna mindazáltal gondolóra vettük volna mi, hogy ez első hibájok vólt; elegendőnek lenni itéllyük mostanság őket keményen megpirongatni, azonközben az egész ármádiánál kihirdetni, hogy ennekutánna minden hadi tiszt, a' ki őrálló helyét elfogja hagyni, rangját elveszti. Az eránt a' 19-ik *Brigádából* való tiszt eránt pedig, a' ki négy felettébb nagy vétékben esett, t. i. meg részegedett, az ispotály listáját hamissan jegyzette fel, a' közönséges tsendességes meg háborította, és egy alfizony személlyel felettébb rútúl bánt, azt végzettük, hogy tiszti rangjától fosztassék meg. A' melly tiszt a' jó erkölcsök ellen vétkezik, elveszti a' katonaság előtt való tekintetét, melly néki szükséges volna. Polgár Generális! illő, hogy ezeknek a' tiszteknek helyére másokat rendelly. A' melly férfiú önnön magának parantsolni nem tud, nem méltó, hogy másoknak parantsollyon. Hirdettesd ki ezen levelet a' kórmányod alatt lévő ármádiánál, Legottan tellyesítette is *Scheerer* Generális a' nemzeti képviselőknek parantsolattyát.

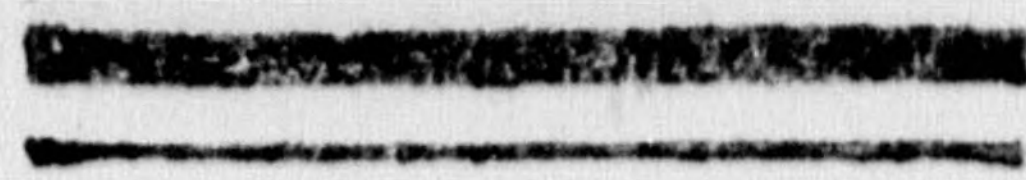
Egy *Livornói* kikötő helybe bé ment *Tuloni* kereskedő hajó azt a' hirt vitte oda, hogy *April* 3-ikán egy hat hadakozó hajókból, négy fregátákból, és két kutterből álló osztály ment a' *Brestiai* flottától a' *Tuloni* flottának meg erősítésére. Mindenik hadakozó hajón 74 ágyúk vóltanak. — Noha olly feltétellel ment légyen ki az Angliai flotta a' *St. Fiorentzoi* kikötő helyből a' nagy tengerre, hogy ezen segítséget meg akadályoztathassa, mindazáltal olly okosan és szemesen tudta az ellenség maga dolgait intézni, hogy lehetetlen vólt *Hotham* admirálnak vagy reá bukkanni, vagy utól érni,

Nemtsak a' *Basileai és Párisi*, hanem a' *Génuai* tudósítások is erősítik, hogy a' *Spanyól* Király különös békességre lépett legyen a' *Frantziákkal*; de mitsoda feltételek alatt? még eddig sohonnan sem hallottuk. A' *Londoni* politikusok ellenben el nem akarják magokkal hitetni, hogy még ebben az esztendőben meg békélhessen a' *Spanyól* király a' *Párisi Conventel*; sőt azt beszélik, hogy egy olly plánomot tsinált magának a' *Londoni és Madritti* udvar, mellynek tökéletességre való menetele után egész Európának meg fog a' füle tsendülni.

Devins Cs. K. Generális és hadi Tármester, *April. 8-ikán* reggel *Cremonába* jutván, *incognito* bé ment egy olly kavé házba, holott mindennap sok hadi tisztek szoktak öfzve gyűlleni, és a' mint az illy közönséges helyeken lenni szokott, e' világnak jelenvaló állapotjáról különbkülönbféle módon beszélgetni. Ekkor is hol egy, hol más tárgyról, és nevezetesen *Devins* Generálisról beszélgettek, még pedig igen ditséretessen. Azonközben a' kavéház eleibe érkeztvén a' nevezett vezérnek kocsija, mingyárt meg esmérték inasait a' tisztek, 's kifutottak eleibe, de még akkor nem láthatták magát a' vezért. Néhány szempillantás múlván kimenvén maga a' Generális is a' kavéházból, elbámúltak a' tisztek, hogy éppen a' legyen *Devins* Generál, a' ki előtt ök egymás között beszéllettek a' kavéházban. *April. 15-ikén* érkezett ez a' Generális *Májlandba*.

Békességes, és háborús Környüállások.

Egy alsó *Rénus* vidékéről jött levélből olvassuk, hogy a' *Frantziák* által elfoglaltatott tartományokban, sohol se kényszerítették az ifjúságot a' katona szolgálatra; hanem a' papok által hirdettették ki, hogy a' melly ifiúnak kedve legyen a' katona életre, szivesen bé veszik magok közé. A' *Koblentzben* kvártél ozó *Frantziák* nagy

vendégséget ütöttek a' Convent és Prussusok közt szerzett békességnek hallására.

A' *Basiliai* Frantzia követségnek titoknokja *Bacher* úr illyetén foglaltatú levelet írt *April. 6.* ikán hazájába *Strasburgba*: Örvendjetekek kedves polgár társaim! éppen most petsételtetett le a' Frantzia respublika és Prussusok közt ditsösséges fel tételekkel szerzett békesség. A' két egymással, egyenlő hasznos tárgyból öfzve kaptasolt nemzetek közt való barátságnaek régi kötele újobban öfzve kaptasoltatott. Minthogy a' természeteki igazságon, az egymással való kereskedésnek hasznain és a' politikán épült ez, fel óldozhatatlan lészén. A' hadi foglyok mind a' két részről fel fognak tseréltetni. Éllyen a' Fr. respublika!

Devins Cs. Kir. hadi Tármeister *April 19.*-dik napján jutott *Alessandriába*, és mingyárt akkor által vette a' Lombardiai téli kvártélyból oda marsirozott Cs. K. és *Pedemontiumi* hadi népnek kormányozását. Ezen *Olasz* Országban táborozó Cs. Kir. ármádiánál, a' *Nádasdy* gyalog magyar regimentjéből *Ternyey*, az *Reisky* regimentjéből *Liptay*, az *Alvintzy* regimentjéből *Bittony*, és az *Ogulinusi* véghelyi seregből *Rukavina* Oberstereket Generálmajórságra emelte Felséges Urunk.

A' néhai *Eszterházy Antal* Magyar gyalog regimentjéből következő vitézek nyertek ezüst érdem pénzt az el múlt esztendőben: úgymint *Koródi Ferentz* és *Martinkovits József* káplárok, *Horváth Antal* kadét, *Heinrich Mátyás*, *Szilágyi Ferentz*, *Takáts László* vice káplárok; *Varga János*, *Pirchi András*, *Prost József*, *Szentiványi József*, *Arthofer György* köz emberek, és *Neszler Antal* muzsikus. *Koródy Ferentz* káplár a' múlt esztendőben, *April. 19.*-ikén, *Priche* nevü helység mellett meg mentette a' Stuttzosokat a' Fr. lovasság kezéből, és velek eggyütt el üzte a' bokrokban, 's kerítések alatt el rejtezett Fr. gyalogságot. — *Martinkovits József* fő, és *Heinrich Mátyás* vice káp-

lások *Máj. 24-ikén* rajta útvén a' Frantzia redu-
tákra és táborra, az apró golyóbisoknak és kár-
tatsoknak zápora közt is el üttek a' Frantziákat,
és a' kit utól érhettek, le vagdalták. *Horváth An-
tal* kadét *Jun. 16-ikán* bé menvén *Hepignics* nevű fa-
luba egynéhányad magával, hátúl vette az ellensé-
get, ki üzte onnan, és olly zúrzavarba ejtette,
hogy nemtsak sok gyalog és lovas Frantziaság,
hanem még ágyújak is a' tsata piatzon maradtak.
Szilágyi Ferentz vice káplár, és *Varga János*'s
Prachi András, *April. 26-ikán*, *Maroille* mellett az
eleinten hátra nyomatott, de többeknek oda ér-
kezések után ismét előbre nyomult Frantziákat,
néhány vitéz társaikkal együtt sokáig tartóztat-
ták, és mind addig tüzeltek reájok, míg végre hát-
rább vonni kéntelenítettek magokat, és két fog-
ságba esett pajtásaikat is ki szabadították. *Ta-
káts László* vice káplár, és *Prost József* köz em-
ber *Jun. 16-ikán* *Cochies* mellett a' Frantzia pattan-
tyusokat le vagdalták és a' tőlünk el vett ágyút
vifszá nyerték. *Szentiványi József* és *Arthofer*
György köz emberek igen jeletsen viselték mago-
kat *Máj. 24-ikén* a' Fr. redutáknak és tábornak
el vételekben. Az utolsóbb a' buzában a' Fran-
tzia külső strázsához máfzott, és desertornak je-
lentsen ki magát, ötet meg fojtotta, az utánna ment
pajtásival együtt a' Fr. piketet meg ölte, és azt
mivelte ezen vakmerő tselekedete által, hogy a'
többi minden ellentállás és nehézség nélkül el-
foglalhatták az ellenség táborát. Más történe-
tekben is mindenkor első vólt ő a' ki váltak kö-
zül. *Neszler Antal* *April. 26-ikán*, a' midőn *Mou-
cron* alatt meg támadták vólna a' mieink az el-
lenséget, trombitát fújt a' Frantziák meg zavaro-
dására, és maga is fegyvert fogván, sokat meg-
ölt közzülök.

Ehrenbreitsteinből írják *April. 17-ikén*, hogy
St. Goárból sok bört, barmot, és házi bútort vit-
tek ki a' Frantziák. *Kappellenben* a' *Marienberg*
nevű klastromba szállították bé betegeiket; egyéb-
aránt mostan elég tsendesesen viselik magokat, —

Osnabrückba 300 Frantzia fogságban volt Anglus katonák érkeztek, a' Hannoveránusok közül pedig 400 váratattak oda. A' Prussiai Gárda batallionok ebben a' hólnapban vízfsza mennek *Potsdám-ba*. A' nehéz lovasság, a' melly eddig Westfáliában kantonirozott, onnan ki indült a' könnyű lovasság pedig, a' mint a' szél fúj, Hollandiába fog marsirozni.

Elegyes Tudósítások.

A' *Bétsben* mulató Hollandus követ tudtára adta a' Cs. K. kabinetumnak a' hazájában történt revolutiót, egyfzersmind azt is, hogy a' frigyes tartományok tovább is barátságban akarnak Ö Cs. K. Felségével élni, 's e' végre ötet követségi hivatalyában meg hagyni, 's meg erősíteni. A' Lengyel Országban volt Anglus követ *Gardiner Generál Korsikába* fog menni az ott lévő Anglus hadi népnek kórmányozására. A' *Frislandiai* Karok és Rendek le kötelezték magokat az előbbi igazgatás alatt gyűjtött adósságnak ki fizetésére. Nemtsak Párisban, hanem több Frantzia városokban is nagy zenebona volt *Aprilisnek* kezdetében. *Brandenburgiában*, 's nevezetessen *Berlinben* nagy bősége vagyon a' búzának és gabonának, kiváltképen a' miólta a' maga tárházait is fel nyitatta a' Király. Párisban a' nagy szükség miatt sok kutya és matska hányatik a' *Seine* vizébe. — *B. Hübsch Kolóniai* tudós úr egész természeti ritkaságainak kabinetjét az ott lévő Frantzia Generálisnak ajándékozta. — *Koblentznel* még most is erőssen készítik a' Frantziák a' sántzokat és battériákat. — A' *Kolóniai* Érsek és Választó fejedelem *Maximilian Austriai* fő hertzeg *Frankfurtumban* mulat, 's gyakran ki megy a' *Wilhelm* nevű fördöbe. — A' Frantzia Országba küldetett Anglus követe *Aprilisnek* 13-ikán jutottak Párisba — A' Magyar, és Erdély Orzági Protestáns Ekklesiák közönséges áhítatosságot rendeltek a' békességnek vízfsza téréseért, 'és a' hazában ural-

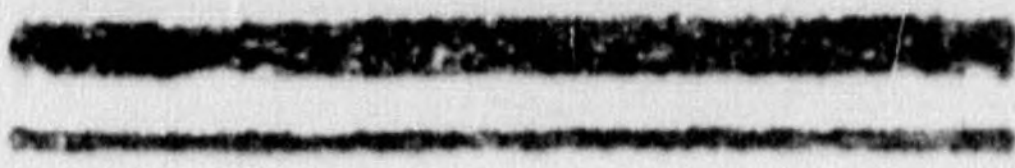
kodott nagy szükségnek el fordítása végett. — A' Rénus mellett és *Westfáliában* táborozó Cs. K. ármádiáknak számára az újonnan veretett 6 és 12 krajtzáros pénzből 100 ezer forint küldetett.

Magyar Ország.

Temesvárt 6-ik April. Egy *Uljuk* nevű helységben, ide nem meglíze, *April.* 4-dik napjára viradó éjjel, a' lakosok öt Oláh haramiát meg ölték, egyet pedig elevenen fogtak, midőn az útza közepén pálinkáztak magokat, hogy annál bátrábban uthessenek az Ispány házára. Nagy dicséretet érdemel ebben a' tselekedetben maga az Oláh bíró, ki ötöd magával egész éjtízaka alá's fel járt a' helységben, a' haramiákra találván lármát ütött, és az ölzve tódúlt embereit úgy rendelte, hogy az el fogatandók tüzes fegyvereikkel nem árthatnának, és el sem szaladhatnának. Mikor töltéseikből ki fogytak reájok tsapott. Tsak egy izmos Oláh ifjú vala szerentsétlen a' lakosok közül, ki a' ravalz haramia vezér által, midőn ő ennek meg fogására közelítene, agyon lövetett. Szomorú dolog, hogy ezek az emberek jobban nem neveltetnek. Egy a' meg ölettek közül P—nak fia vólt, másik unokája, a' többiek vagyonos gazdák.

T u d ó s í t á s.

Jelenti *Weber Simon Péter*, Posonyi könyvnyomtató úr a' Magyar Publicumnak, hogy mivel a' múlt Jósefnapi Pesti vásárkor a' nagy vizek, és a' rendkívül való rozsz utak miatt, a' *Lelki Aldozatoknak*, vagy, *templombéli könyörgéseknek* nyomtatványai, mellyeket *T. T. Szikszai György*, Debretzeni Ref. Prédikátor úr ki adott, Debreczenbe le nem szállítatódhattak; vevők is sokan, a' kik azon könyvet magoknak meg szerzeni kívánták vólna, ugyan azon ok miatt Pestre nem mehettek, és senkit sem küldhettek, a' mint néhány levelekből észre vevődött: tehát a' jövő Medárdusi vásárkor is meg fognak az említett könyvnek nyomtatványai, Pesten a' *Weber Simon Péter* úr szokott szállásán találtatni, hogy a' kik Pestről

könnyebben meg szerezhetik, 's kívánnyák megszerezni, akkor hozzá juthassanak.

Jelentés a' Magyar Közönséghez.

A' már elkezdett nyomtatásból látom, hogy a' többször is említett nevezetesebb Európai Országok le irásának *első* prés alatt lévő része mintegy 36 árkusokra fog terjedni. Az árrát tehát saját bátorságomra nézve, az alól írt Urak számára 25 garasra, vagy 1. forintra és 15 kr. határoztam, másoknak pedig 1 talléron fog adattatni. Ha mindazonáltal Junius végéig, addig, még bé fognak vetetődni, az alól írók kellő számszaporodnak, örömet el hagyom a' 15 xr. A' vivés bért Posonyba, Bétsbe, Györbe, Komáromba 's Pestre magam fizetem, azontól pedig a' vevők 's alól írók. Találtatik a' már több ízben is jelentett világ történeteire való készület itt Sopronyban T. T. Raits Prof. és Hochholzer 's Pfundtner könyvkötő uraknál, és magamnál, Posonyban Mahler Filep könyváros úrnál, Bétsben Doll könyváros úrnál, Györött T. T. Kis János Ev. Rector úrnál, Komáromban T. T. Sopory Nagy Pál Prédikátor úrnál, Köszegen T. T. Seybold kándidátus úrnál, Szombathelyen T. T. Szép János Prof. úrnál, Pápán T. T. Látzai és Márton Prof. uraknál, Veszprémben T. T. Zigán János Prédikátor úrnál, Pesten T. T. Schvartner Márton Prof. úrnál, Ketskeméten T. T. Ásboth János úrnál; Debreczenben T. T. Sárváry Prof. úrnál, Sárospatakon T. T. Szabó Dávid Prof. úrnál, Kassán T. T. Kováts István Ref. Préd. úrnál, Marosvásárhelyt T. N. Dózsa Gergely Professor úrnál.

Németh László.

A' Bihar Vármegyében fekvő *Diószegi* uradalom részéről jelentetik a' Magy. Publicumnak, hogy ezen folyó Május hólnapnak 25-ikén 200 darab különbkülönb nemű és korú marha fog a' *Letai* ligetben, a' többet igiröknek el adattatni. A' kinek marhavásárlásra kedve lejénd, jelennyen meg a' rendelt időre.